

## ข้อแนะนำ

๑. ลงทุนซื้อบ่อซีเมนต์ครั้งเดียว
๒. ถ้าปลูกและดูแลอย่างถูกวิธีไม่จำเป็นที่จะต้องเตรียมดิน ปักดำ หรือดูแลจัดการสิ่งไม่เป็นผลดีต่อข้าว รับรองว่าได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ไม่แพ้การปลูกข้าวในนาข้าว จึงเหมาะสมอย่างยิ่งกับการปลูกข้าวอินทรีย์ไว้กินเอง



## ผลตอบแทน

วงบ่อ ๑ บ่อ จะให้ผลผลิตข้าวเปลือกประมาณ ๑ กิโลกรัมต่อ ๑ รอบการปลูก



## ฐานการเรียนรู้ ปลูกข้าวในบ่อซีเมนต์



การปลูกข้าวในบ่อซีเมนต์ คือ การประยุกต์ปลูกข้าว ให้เข้ากับที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ที่มีพื้นที่จำกัด สามารถปลูกข้าวทานเองได้ นอกจากนี้การปลูกข้าวในบ่อซีเมนต์ยังช่วยลดการสูญเสียน้ำได้



หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๑๑ สำนักงานพัฒนาภาค ๑  
หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย



### วิธีทำ

๑. ท่อซีเมนต์ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๘๕ เซนติเมตร ส่วนเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวเบา หรือ พันธุ์ข้าวลูกผสม อายุการเก็บเกี่ยวที่ไม่ขึ้นกับช่วงแสง ซึ่งพันธุ์ที่แนะนำ ปลูกแล้วได้ผลผลิตดีคงทนแข็งแรง ได้แก่ข้าวสุพรรณบุรี๑ ปลูกได้ ๔ ครั้งต่อปีใน ๑ บ่อ หรือมีอีกทางเลือกหนึ่งคือการปลูกข้าวหอม ปทุมธานี๑ ก็ จะให้ผลผลิตในระดับดีแต่อาจจะน้อยกว่าพันธุ์สุพรรณบุรี๑ เล็กน้อย
๒. การเตรียมดิน ใสดินลงไปในบ่อจนสูง ๒๐-๓๐ เซนติเมตร ผสมมูลวัวหรือปุ๋ยอินทรีย์ในดินประมาณ ๑ กิโลกรัมต่อบ่อ จากนั้นใส่น้ำลงไปให้ท่วมดิน แชน้ำทิ้งไว้ ๒ คืน

๓. วิธีการปลูก ก่อนปลูกต้องย่ำดินให้ละเอียด จากนั้นนำต้นกล้าที่เพาะจนมีอายุได้ ๒๐-๒๕ วัน มาปักดำ โดยข้าว ๑ กอที่จะปักดำ ควรมีต้นข้าวประมาณ ๓-๔ ต้น ปักดำโดยห่างจากขอบบ่อระหว่างกอข้าวแต่ละกอ ประมาณ ๑ ฝ่ามือ หรือ ๓-๕ นิ้ว ในบ่อวง ๑ บ่อ จะปักดำได้ ๑๐ กอ
๔. การให้น้ำ เมื่อปักดำข้าวได้ ๒-๓ วัน ให้ใส่น้ำในบ่อจนสูง ๒ นิ้ว แล้วรักษาระดับน้ำไว้ตลอด หลังจาก ดำกล้าได้ ๕๐ วัน จะเป็นช่วงที่ข้าวตั้งท้อง ให้งดให้น้ำเป็นเวลา ๗ วัน หลังจากนั้นค่อยให้น้ำต่อ ถึงช่วงก่อนเกี่ยวข้าว ๗ วัน จึงงดให้น้ำอีกครั้งหนึ่ง

๕. การใส่ปุ๋ย หลังจากปักดำข้าวได้ ๗ วัน ค่อยให้ปุ๋ยอินทรีย์ครึ่งกิโลกรัม ต่อ ๑ บ่อ และให้ปุ๋ยอินทรีย์ อีกครั้งเมื่อข้าวอายุได้ ๒๐ วัน ในปริมาณครึ่งกิโลกรัมต่อบ่อเหมือนเดิม
๖. การเก็บเกี่ยวผลผลิต ในบ่อ ๑ บ่อจะให้ผลผลิตข้าวเปลือกประมาณ ๑ กิโลกรัม ต่อ ๑ รอบการปลูก นอกจากปลูกแล้ว ยังสามารถใช้บ่อเป็นที่เพาะกล้าเพื่อนำไปปักดำได้ด้วย โดยให้เตรียมเมล็ด ข้าวปลูกที่ผ่านการแช่น้ำมาแล้ว ๑ คืน และบ่มในกระสอบอีก ๑ คืน แล้วหว่านข้าวปลูก ๒ กำมือ ลงไป ในบ่อวงซีเมนต์ที่มีดินสูง ๒๐-๓๐ เซนติเมตร ซึ่งได้เปิดน้ำแช่ดินไว้ ๒ คืนแล้ว จากนั้นหลังหว่านไป ๔ วัน เมล็ดข้าวจะแตกใบดูเลื่อยๆ ให้ขาดน้ำ จนกระทั่งต้นกล้า อายุได้ ๒๐-๒๕ วัน จึงถอนกล้าไปปักดำได้